

- **FER FRONT a L'EMERGÈNCIA de RESIDUS!!**
- **APLICAR la MORATÒRIA a NOVES INCINERADORES APROVADA PEL PARLAMENT**
- **APROVAR un NOU PAQUET LEGISLATIU de PREVENCIÓ de RESIDUS**

1. ELS MOTIUS DEL PARLAMENT PER APROVAR EL MARÇ DE 2020 UNA MORATÒRIA AMB CARÀCTER URGENT PER A NOUS PROJECTES D'INCINERACIÓ¹

- La incineració i l'abocament de residus no poden formar part de la solució als reptes energètics i climàtics que té plantejats Catalunya per causa dels impactes a la salut i al medi que ocasionen.
- La crema de combustibles fòssils i la creixent crema de combustibles derivats de residus (CDR), residus hospitalaris, purins, fangs de depuradores, pneumàtics, residus de desballestament de vehicles, ... no solament tenen efectes negatius sobre la salut humana i del medi, sinó que aporten a Catalunya unes emissions significatives de gasos d'efecte hivernacle (GEH) que es contraposen a les orientacions i objectius de les normatives europees i de la Generalitat de Catalunya.
- La llei 16/2017, de l'1 d'agost del canvi climàtic planteja uns objectius de reducció dels GEH del 25% l'any 2020 i del 80% l'any 2050.
- La Declaració d'emergència climàtica de 14 de maig de 2019 acordada pel Govern per assolir els objectius de mitigació del canvi climàtic establerts a la Llei 16/2017 estableix que cal prioritzar les polítiques públiques amb menor impacte climàtic i preveu revisar la legislació catalana per modificar les normes que afavoreixin l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle o dificultin combatre el canvi climàtic.
- El Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, està enllestit l'avantprojecte de Llei de Prevenció de Residus i ús eficient dels recursos de Catalunya, que establirà els objectius, les prioritats, les estratègies i les eines per prevenir i gestionar els residus i fer un ús eficient dels recursos.
- Els canvis normatius més restrictius per a la incineració de residus introduïts per la vigent Directiva de Residus 2018/851/CE dins del paquet d'Economia Circular; per la Directiva relativa a la reducció de l'impacte de productes de plàstic al medi ambient 2019/904; i per la **Comunicació de la Comissió UE 26/01/2018** sobre residus i energia, deixen clarament establerta l'obligació de les administracions de fer preferent la recuperació en termes de materials en la gestió dels residus i estableixen restriccions a les tècniques d'incineració i co-incineració dels residus. La Comunicació de la Comissió UE 26/01/2018 sobre residus i energia insta els països a deixar de finançar de fons europeus la incineració i les infraestructures de tractament de final de canonada.

Però a Catalunya actualment s'estan presentant encara projectes i iniciatives per a la crema de residus en noves instal·lacions d'incineració o l'ampliació de crema de residus i CDRs en les fàbriques de ciment.

¹ **Vegeu la resolució del Parlament:**
<https://cepanoticies.wordpress.com/2020/03/06/la-moratria-a-la-incineracio-de-residus-aprovada-pel-ple-del-parlament/>

2. EL Dept. DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT ES RESISTEIX A APLICAR LA RESOLUCIÓ APROVADA PEL PARLAMENT

El DTS va enviar el 30/07/2020 a la mesa del Parlament un document² on diu que no pot aplicar la moratòria. La Plataforma Ciutadana Residu Zero (PCRZ) va redactar un document de rèplica que visualitza els greus errors de l'argumentació i denuncia la voluntat del DTS d'ampliar la capacitat d'incineració de recursos a Catalunya.

La PCRZ considera que el DTS de la Generalitat hauria de retirar el document perquè conté greus errors i dades falses aportades amb la intencionalitat de no complir la resolució del Parlament.

Respecte als arguments del DTS per justificar la incineració de residus hi ha greus desajustos i distorsions de la normativa comunitària de residus i un incompliment de la política de la Comissió Europea respecte l'emergència climàtica:

- El document del DTS afirma que les emissions anuals de Gasos d'Efecte d'Hivernacle associats a la incineració de residus municipals són de "14.400 tones de CO₂ Eq", una dada totalment errònia que intenta justificar la conclusió falsa segons la qual la incineració "representa un 0,03% del total d'emissions de GEH". Però només les emissions de la incineradora de Barcelona són de 326.935 tones de CO₂ eq l'any 2016³, dada contundent que desmunta tot el pretès argumentari del DTS.

- Es desconsidera fraudulentament l'impacte climàtic dels residus, perquè es vol perpetuar la incineració i l'abocament com a sistemes de tractament de final de canonada. S'intenta substituir la prioritat de reduir, reutilitzar i reciclar els recursos que ara s'incineren o aboquen sense aprofitament per una contra-posició estèril entre els sistemes de tractament finalista (abocadors versus incineradores).

- La Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions "El paper de la transformació dels residus en energia" Brussel·les, 26.1.2017 COM(2017) 34 final; a la pàgina 9 esmenta diverses mesures que poden adoptar els estats com ara la de "introduir una moratòria sobre les noves instal·lacions i desmantellar les que siguin més antigues i menys eficients".

3. LA GESTIÓ ACTUAL DELS RESIDUS A CATALUNYA ÉS INEFICIENT I COMPORTA CONFLICTES SOCIALS ARREU DEL TERRITORI

Malgrat les reiterades declaracions del Conseller Calvet d'impuls a l'economia circular, la prevenció de residus i d'emissions, l'aprofitament dels recursos, o la sostenibilitat, ... les dades de gestió i els conflictes arreu del territori de Catalunya per l'oposició popular a les afectacions ambientals, sanitàries i socials confirmen una altra realitat molt diferent:

- A Catalunya es recupera menys del 40% dels residus municipals quan segons el Programa de Gestió dels Residus PRECAT, hauria d'assolir el 55% l'any 2019.

- Els residus han augmentat un 13,6% des del 2013 al 2019.

- El DTS **autoritza nous projectes d'abocadors** a Riba-Roja, Rubí (Can Balasc)... i ampliacions d'abocadors existents a Hostalets de Pierola, Pedret i Marçà ...

- S'ha **autoritzat la planta d'incineració** a Juneda (Garrigues) i a Cercs (Berguedà) s'està a l'espera de l'autorització si obté la llicència urbanística de l'ajuntament.

- S'autoritza per la Generalitat la crema de Combustible Derivat de Residus (plàstics, cautxú, metalls, pneumàtics, i un llarg etc.) en les fàbriques de ciment en substitució del combustible. A més aquestes fàbriques cobren segons les tones de CDR que cremen. El sector del ciment, un dels majors emissors de GEH, ha vist incrementat els seus drets d'emissió els darrers sis anys el que representa una subvenció encoberta (86 milions € l'any 2019) per part de l'Estat.

- El DTS retarda el compliment de les sentències fermes que obliguen la Generalitat a buidar l'abocador de Vacamorta a Cruïlles i tancar el de Solius al Baix Empordà autoritzats amb greus incompliments de la legislació.

- Es finança la remodelació de les incineradores existents a Girona (més de 60 milions d'€), Tarragona (més de 40 milions d'€), Mataró i Sant Adrià, mentre els pressupostos per prevenció, compostatge de proximitat i recuperació no arriben al 20% de les inversions dels Programes de Gestió i d'Infraestructures de l'Agència de Residus de Catalunya.

²Vegeu els dos documents: <https://cepanoticies.files.wordpress.com/2020/11/resposat-dts-a-la-moratoria-juliol-2020.pdf>
<https://cepanoticies.files.wordpress.com/2020/11/resposta-pcrz-a-escriu-dts-lliurat-a-la-mesa-parlament.pdf>

³Dades facilitades en la memòria de l'empresa pública TERSA, gestora de la planta d'incineració de Barcelona.

4. CATALUNYA LLUNY DE LES NOVES TENDÈNCIES DE PREVENCIÓ DE RESIDUS

Aquest estiu de 2020, s'ha confirmat que el govern municipal de **Canberra**, la capital d'Austràlia, ha prohibit la incineració de residus i ha prioritzat les actuacions de prevenció, reutilització i recuperació dels residus.

"No s'admetran noves instal·lacions que proposin tractament tèrmic de residus mitjançant incineració, gasificació, piròlisi o variacions d'aquestes per a la recuperació d'energia, transformació química, reducció de volum o destrucció. L'objectiu es assolir el 87% de recuperació de residus, mitjançant un enfocament en la prevenció, la reutilització i el reciclatge de residus."⁴

A Itàlia, el Moviment Ciutadà Residu Zero ha guanyat una sentència contra el Decret 8/10/2016 del govern, l'article 35 del qual preveia reforçar i construir noves incineradores de residus. Els magistrats han declarat la nul·litat del decret. Aquesta sentència frena el principal obstacle per al desplegament tant a Itàlia com a Europa d'una autèntica "economia circular" basada en la "prevenció, reutilització i recuperació material", atès que la incineració destrueix la matèria, impacta sobre la salut i al medi, i contribueix fortament a la crisi climàtica.

5. QUÈ DEMANEM

- El govern de la Generalitat, **ha de respectar i fer complir la resolució del Parlament**, com a òrgan de màxima representativitat de la voluntat popular, que estableix una moratòria a nous projectes d'incineració de residus. Demanem que el DTS utilitzi els instruments normatius adients per fer-la realitat abans d'acabar la present legislatura.
- Que, de la mateixa manera, **s'apliqui una Moratòria a la construcció de nous abocadors** fins que no s'aprovi la Llei Residu Zero de prevenció de Residus.
- Per aconseguir fer realitat un canvi de paradigma del model actual de producció i de gestió de residus, és imprescindible **modificar la legislació vigent**. Demanem que s'aprovi la Llei Residu Zero de Prevenció de Residus dins d'un paquet legislatiu que incorpori les eines fiscals i de model productiu/industrial, de control de les emissions de les activitats que produeixin contaminació:
 - **Reconversió industrial i del model productiu**: per garantir que els productors posin al mercat solament productes duradors que es puguin reparar, reutilitzar, separar i reciclar fàcilment i que estiguin lliures de tòxics (principi de precaució).
 - **Fer complir la responsabilitat ampliada del productor (RAP)**, segons la normativa comunitària i la Llei 22/2011 vigent a l'estat que preveu Implantar i generalitzar els Sistemes de Dipòsit i Retorn d'envasos i productes (SDDR).
 - Garantir l'accés públic a la **traçabilitat i transparència en la gestió i destinació dels residus**, així com els costos associats.
 - **Recuperar el 70%** com a mínim dels residus, segons ho preveu la normativa comunitària.
 - Implantar a tot el país **sistemes de separació i recollida sostenibles i eficients** dels residus municipals (Residu Mínim, porta a porta,...).

Catalunya, novembre de 2020

Organitzacions de la PCRZ:

1. Agrupació de veïns de Can Sant Joan de Montcada
2. Associació Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius-Ecologistes de Catalunya (CEPA-EdC)
3. Associació per a la Defensa i l'Estudi de la Natura –Ecologistes de Catalunya (ADENC-EdC)
4. Associació Mediambiental- Vall del Ges.net-Ecologistes de Catalunya
5. Associació Naturalistes de Girona- Ecologistes de Catalunya (ANG-EdC)
6. Associació Naturalista Torrellenca (ANT)
7. Associació de Persones afectades per productes químiques i radiacions ambientals (APQUIRA)
8. Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf (APMA)

⁴Vegeu:

<https://www.canberratimes.com.au/story/6773715/burning-waste-off-the-cards-under-new-act-govt-energy-plan/>

9. Associació de Veïns Diagonal Mar
10. Associació de Veïns Maresme
11. Associació de veïns de Sant Adrià del Besòs
12. Associació de Veïns de Sant Andreu Palomar
13. Ateneu l'Harmonia de Sant Andreu Palomar
14. Bosc verd-Ecologistes de Catalunya
15. Boscos 94
16. Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS)
17. Coordinadora Catalana Anti incineració
18. Coordinadora veïnal metropolitana Aire Net.
19. Col·lectiu Sant José de Sant Vicenç dels Horts
20. Els Verds de Badalona
21. Federació d'associacions de Veïns de Barcelona (FAVB)
22. Federació Ecologistes de Catalunya (EdC)
23. Federació d'entitats socioculturals i de lleure de Sant Andreu
24. Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes Catalans-Ecologistes de Catalunya (GEPEC-EdC)
25. Institució Alt Empordanesa de Defensa de la Natura (IAEDEN-Salvem l'Empordà-EdC)
26. Institució de Ponent per a l'estudi i conservació de l'entorn natural –Ecologistes de Catalunya (IPCENA-EdC)
27. Jubilats de Macosa-Alstom afectats per l'amiant
28. Moviment contra la incineració a Uniland
29. Moviment Ecologista de Sant Feliu (MES)
30. Plataforma Alternativa a l'Abocador de Cruïlles (PAAC)
31. Plataforma anti incineradora de Cercs (PAIC)
32. Plataforma antiincineració de Montcada i Reixac
33. Plataforma antiincineradora del Congost la Garriga
34. Plataforma de Defensa de la salut i el medi ambient (Penedès)
35. Plataforma Rubí sense Abocadors
36. Plataforma pel tancament de l'Abocador de Can Mata (Hostalets de Pierola)
37. Plataforma contra la incineración y por un aire limpio a Sant Vicenç dels Horts i el Baix Llobregat
38. Salvem Solius
39. Xarxa per la Sobirania Energètica

Suports d'altres entitats:

Associació de Dones La Frontissa de Vilanova i la Geltrú

Associació per a la Defensa del Corredor Montnegre i Baix Montseny

Biodiversitat Sitges

Coordinadora de Llinars

Coordinadora Emergència Ambiental de Canet (CEAC)

Grup d'Ecologia i de Medi ambient de Tàrraga.

Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra - Ecologistes de catalunya (GDMNS-EdC)

Plataforma Preservem el Maresme

Terra Verda de Mataró

